

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره چاپ ۱۰۳۰

شماره ثبت ۴۴۲

دوره دهم - سال سوم

تاریخ چاپ ۱۳۹۷/۵/۲۱

یک شوری

طرح اصلاح ماده (۶۰) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه
اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

(در اجرای تبصره ۱ ماده ۴۹ آیین نامه داخلی مجلس)

کمیسیون های ارجاعی

اصلی: عمران

فرعی: برنامه و بودجه و محاسبات - صنایع و معادن

معاونت قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی
احتراماً طرح ذیل که به امضای ۲۰ نفر از نمایندگان رسیده است،
جهت طی مراحل قانونی تقدیم می شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

پس از حادثه ناگوار مورخ ۱۳۹۶/۸/۲۱ در استان کرمانشاه
کمیسیون تخصصی عمران وفق ماده (۴۹) آیین نامه داخلی به بررسی
موضوع پرداخت. بررسی های این کمیسیون نشان می دهد که شبکه
شتاب نگاری به مدیریت مرکز تحقیقات راه، ساختمان و مسکن موفق به
ثبت تعداد قابل توجهی رکورد در زلزله اصلی شده، اما دستگاه
شتاب نگاری هم وجود داشته که رکوردی ثبت نکرده است و با توجه به
عمر بالای بیست و پنج سال دستگاههای اصلی این شبکه احتمال اینکه
در یک زلزله آتی تعداد بیشتری از این دستگاهها رکوردی را ثبت نکنند
وجود دارد، لذا بایستی مورد نوسازی و نیز افزایش حداقل سه برابری
تعداد قرار گیرند. عملکرد نامناسب اجزای غیرسازه ای ساختمان ها در
زلزله به دلیل عدم مهار، عدم سبک سازی و عدم کارآیی ملات و همچنین
عدم توجه کافی به مبحث دهم مقررات ملی ساختمان در سازه های
فولادی و عدم توجه کافی به مبحث نهم مقررات ملی ساختمان در

ساختمان‌های بتنی منشأ عمده‌ترین ایرادات مشاهده‌شده در ساختمان‌های با سازه فولادی و بتنی بود. لازم به ذکر است در ساختمان‌های فولادی متعارف یک یا دو طبقه (فاقد طراحی فنی) و حتی سازه‌های به ظاهر مهندسی، به دلیل جوشکاری بد، عدم اجرای مناسب و عدم به‌کارگیری نیروی فنی و ماهر تقریباً فرق چندانی با زلزله ب‌م نداشته است. با توجه به انجام پروژه پهنه‌بندی لرزه‌ای شهر کرمانشاه از محل منابع بانک جهانی هیچ گزارشی مبنی بر کارایی نتایج این مطالعات و به‌کارگیری آن در مدیریت بحران دریافت نشده است.

بر همین اساس در گزارش ماده (۴۹) کمیسیون عمران اصلاح ماده (۶۰) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران را پیشنهاد داده است که نیاز است با ارائه طرح قانونی به تصویب مجلس برسد.

رضایی کوچی - مصری - کوسه‌غراوی - بدری - موسوی بیوکی -
سیداحسان قاضی‌زاده‌هاشمی - هاشمی تختی‌نژاد - یارمحمدی -
سعادت - رجبی - خسته‌بند - ساداتی‌نژاد - لاهوتی - شیویاری -
بهادری - بیگدلی - نیازآذری - اله‌قلی‌زاده - فرهنگی - پورحسین‌شقلان

عنوان طرح:

اصلاح ماده (۶۰) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی،

اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

ماده واحده - بند (پ) ماده (۶۰) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۶-۱۴۰۰) به شرح زیر اصلاح می شود:

الف - جزء (۱) به «از محل اعتبارات سنواتی مدیریت بحران، تا پایان برنامه، شبکه ایستگاههای شتابنگاری به ازای هر (۲۵۰۰۰۰) نفر یک ایستگاه توسعه یافته و شبکه لرزه نگاری و پیش نشانگرهای زلزله به (۴۵۱) دستگاه افزایش یابد» اصلاح می شود.

ب - در جزء (۲) عبارت «با اولویت سبک سازی و به کارگیری روشهای نوین اجرائی» بعد از عبارت «استانداردسازی مصالح و مقاوم سازی ساختمانی» اضافه می شود.

ج - دو جزء به شرح زیر الحاق می شود:

- در تدوین مقررات ملی ساختمان با توجه به وضعیت گسلها و مناطق مستعد زمین لغزش، فرونشست، سنگریزش و... نسبت به تعیین محدوده های پرخطر و اعمال محدودیت ساخت و ساز و به کارگیری تمهیدات ویژه در طراحی و اجراء اقدام شود.

- در فرآیند بازسازی زلزله و بازنگری طرحهای جامع و هادی، مکان یابی براساس نتایج مطالعات ژئوتکنیکی انجام شده و از درجاسازی بدون توجیه فنی خودداری شود.

هیأت‌رئیس‌ه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴)

قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر

معاونت قوانین در مورد طرح اصلاح ماده (۶۰) قانون برنامه پنجساله ششم

توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران تقدیم

می‌شود.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌شود:

۱- سابقه تقدیم:

ماده ۱۳۴ - قبلاً تقدیم نشده است.

- قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ مجلس / کمیسیون (موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک:

با تغییر اساسی با تقاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)

پیش از انقضاء شش ماه بدون تغییر اساسی

با انقضاء شش ماه با تقاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان

مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس می‌باشد.
 نمی‌باشد.

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

رعایت شده است.

در طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی رعایت شده است. (با اعمال نظر کارشناسی)

رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

۳- از نظر آیین نامه داخلی مجلس (شکلی):

الف- ماده ۱۳۱-

اول- حداقل امضاء لازم (۱۵ نفر) دارد.
 ندارد.

دوم- موضوع و عنوان مشخص دارد.
 ندارد.

سوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد.
 ندارد.

چهارم- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد.
 ندارد.

ب- ماده ۱۴۲- طرح تقدیمی دارای یک موضوع است و پیشنهاد آن به عنوان ماده واحده مواجه با ایراد نمی‌باشد.
 بیش از یک موضوع مواد متعدد می‌باشد.

۴- در اجرای بند(۴) ماده(۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور
مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

اول: از نظر قانون اساسی؛

طرح تقدیمی با قانون اساسی بطور کلی مغایرت ندارد.

■ دارد، اصل / اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود

دوم: از نظر سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز؛

طرح تقدیمی با سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز مغایرت ندارد.

دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.

■ دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آیین نامه داخلی مجلس (ماهوی)؛

الف- طرح تقدیمی با قانون آیین نامه داخلی مجلس مغایرت ندارد.

دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ب- ماده ۱۴۴- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.

■ نشده است، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ج- ماده ۱۸۵- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی شود و نیاز به
۲ رأی نمایندگان ندارد.
۳ می شود ■ دارد.

تعداد یک برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

۵- طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند(۵) اصل(۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.
 دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

- ۱- با توجه به اینکه طرح اصلاح جزئی از ماده (۶۰) قانون برنامه است، مناسب است عنوان به شرح زیر تغییر یابد: «اصلاح بند (پ) ماده (۶۰) قانون برنامه ششم توسعه»
- ۲- صدر بند (الف) به صورت زیر تغییر یابد: جزء (۱) به شرح زیر اصلاح می شود: از محل اعتبارات...»
- ۳- صدر بند (ج) به شرح زیر تغییر یابد: «دو جزء به عنوان جزءهای ۳ و ۴ به شرح زیر به بند (پ) الحاق می شود»
- ۴- در بند (ج) استفاده از واژه بیگانه «ژئوتکنیکی» مغایر اصل پانزدهم (۱۵) قانون اساسی می باشد.
- ۵- طرح مزبور به دلیل اصلاح قانون برنامه پنجساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران متضمن حد نصاب دوسوم رأی گیری است و از جهت توسعه «ایستگاهها» در بند (الف) طرح و عدم پیش بینی دقیق منابع مالی مورد نیاز مغایر اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی است.

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

۱- در اجرای بند (۱):

الف- در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض وجود ندارد.

■ وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

ب- در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط وجود ندارد.

■ وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

۲- در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسی های به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع لازم است.
 لازم نیست.

تعداد شش برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف- نظر اداره کل

قوانین متعارض:

در صورتی که منظور از «اعتبارات سنواتی مدیریت بحران» مذکور در بند الف طرح ، اعتبارات موضوع بند (م) ماده (۲۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) می باشد، با توجه به اینکه اعتبارات مذکور در آن ماده «با پیشنهاد وزارت کشور و تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور (ظرف مدت ده روز) و تصویب هیأت وزیران قابل هزینه است»، این طرح با ماده مزبور مغایر است.

ملاحظات کلی (اعم از شکلی و ماهوی):

۱- از آنجایی که این طرح اصلاح قانون برنامه ششم توسعه می باشد، برای تصویب نیازمند دوسوم رای نمایندگان است.

۲- در بند (ب) طرح عبارت «جزء ۳» به «جزء ۲» تغییر یابد.

۳- در بند (ب) طرح لازم است مطابق متن جزء ۲ بند پ ماده ۶۰ قانون برنامه ششم توسعه عبارت «روشهای» قبل از عبارت «مقاوم سازی» اضافه گردد.

۴- در جزء (ج) طرح عبارت «مواردی از قبیل» قبل از عبارت «وضعیت گسلها» اضافه شود و عبارت «و ...» حذف گردد.

ب- سوابق قانونی

جدول سوابق قانونی طرح اصلاح ماده (۶۰) قانون برنامه پنجمساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	مواد
۱	آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۹/۱/۲۰	۴۹
۲	قانون برنامه پنجمساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰ - ۱۳۹۶)	۱۳۹۵/۱۲/۲۱	۶۰
۳	قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) با اصلاحات و الحاقات بعدی	۱۳۹۳/۱۲/۰۴	۲۸
۴	قانون برنامه پنجمساله ششم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰ - ۱۳۹۶) با اصلاحات و الحاقات بعدی	۱۳۹۵/۱۲/۲۱	۱۲۲

آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۹/۱/۲۰

- ماده ۴۹- هریک از کمیسیون‌های تخصصی مجلس که مطابق این آیین‌نامه تشکیل می‌گردند در محدوده تخصصی خود دارای وظایف و اختیاراتی به شرح زیر می‌باشند:
- ۱- بررسی طرح‌ها و لوایح ارجاعی و گزارش آن به مجلس شورای اسلامی.
  - ۲- بررسی و تصویب آزمایشی طرح‌ها و لوایح و همچنین تصویب دائمی اساسنامه سازمان‌ها، شرکت‌ها و مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت طبق اصل هشتاد و پنجم (۸۵) قانون اساسی.
  - ۳- رسیدگی به درخواست‌های تحقیق و تفحص.
  - ۴- رسیدگی به سؤال نمایندگان از رئیس‌جمهور و وزیران.
  - ۵- بررسی موارد ارجاعی از لوایح برنامه توسعه و بودجه سالانه و گزارش آن به کمیسیون تلفیق.
  - ۶- کسب اطلاع از کم و کیف اداره امور کشور، دریافت و بررسی گزارش‌های عملکردی و نظارتی از اجرای قوانین مربوط به دستگاه‌های ذی‌ربط^۱
  - ۷- تهیه گزارش موردی و سالانه در خصوص امور اجرایی دستگاه‌ها و نحوه اجرای قوانین به خصوص قانون برنامه توسعه و بودجه سالانه و ارائه نکات مثبت، منفی و پیشنهاد نحوه اصلاح آن و تقدیم گزارش به مجلس جهت قرائت.^۲
- تبصره ۱- کمیسیون‌ها رأساً یا با تقاضای حداقل ده نفر از نمایندگان می‌توانند در موارد مهم و حساس و در مواجهه با تخلفات یا سوء مدیریت، با دعوت از مسئولان ذی‌ربط موضوع را بررسی نموده و گزارش آن را به هیئت‌رئیس ارائه نمایند. در صورتی که درخواست بررسی از سوی نمایندگان باشد حداکثر پنج نفر از آنها می‌توانند در تهیه گزارش با کمیسیون مشارکت نمایند. هیئت‌رئیس می‌تواند گزارش مذکور را در دستور کار مجلس قرار دهد. در این صورت سخنگوی کمیسیون و نماینده دولت هرکدام به میزان پانزده دقیقه و شش نفر از نمایندگان به قید قرعه از بین متقاضیان هرکدام به میزان پنج دقیقه، نظرات خود را بیان می‌نمایند.
- هرگاه کمیسیون همراه با گزارش پیشنهادهایی برای تصویب به مجلس ارائه نماید با رعایت مفاد آیین‌نامه داخلی در دستور حداکثر دو هفته بعد مجلس قرار خواهد گرفت و مطابق آیین‌نامه داخلی رسیدگی می‌شود. نمایندگان می‌توانند پیشنهادهای خود را تا چهل و هشت ساعت پس از پایان قرائت گزارش به کمیسیون تحویل نمایند. کمیسیون تا یک هفته گزارش نهائی خود را به مجلس ارائه می‌دهد. در صورتی که کمیسیون در گزارش خود، در مورد ناکارآمدی مسئول ذی‌ربط دلایلی ارائه نماید، مراتب توسط هیئت‌رئیس به بالاترین مقام مسئول مذکور برای اقدام مقتضی اعلام می‌گردد.^۳
- تبصره ۲- پاسخ دولت راجع به گزارش‌های کمیسیون‌های تخصصی در دستور کار مجلس قرار گرفته و قرائت خواهد شد. پس از آن حسب درخواست کمیسیون‌های تخصصی، موضوع گزارش‌های یاد شده جهت بررسی به کمیسیون اصل نودم (۹۰) قانون اساسی ارسال و کمیسیون مذکور نتایج بررسی خود را به مجلس ارائه خواهد کرد.

^۱ - بندهای (۱) الی (۶) ماده (۴۹) اصلاحی ۱۳۸۷/۹/۲۶

^۲ - بندهای (۲) و (۷) ماده (۴۹) اصلاحی ۱۳۹۱/۲/۳۰

^۳ - تبصره (۱) ماده (۴۹) اصلاحی ۱۳۹۱/۲/۳۰

تبصره ۳- کمیسیون‌های تخصصی مجلس می‌توانند به تعداد کافی مشاور ذی‌صلاح به ویژه از میان نمایندگان ادوار گذشته که در مسائل کمیسیون صاحب تخصص و تجربه باشند از طریق هیئت‌رئیس به خدمت بگیرند.^۴

قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

(۱۴۰۰ - ۱۳۹۶) مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۲۱

ماده ۶۰- به منظور مقاوم‌سازی ساختمان‌ها و اصلاح الگوی مصرف به ویژه مصرف انرژی در بخش ساختمان و مسکن اقدامات زیر انجام گردد:

الف- شهرداری‌ها مکلفند نسبت به درج الزام رعایت مقررات ملی ساختمان در پروانه‌های ساختمانی اقدام نمایند. صدور پایان‌کار برای واحدهای احداث شده بر مبنای این پروانه‌ها، منوط به رعایت کامل این مقررات است.

ب- کلیه مجریان دولتی موظفند مسئولیت فنی (حرفه‌ای) خود و در صورت نیاز، مسئولیت سایر عوامل مرتبط با طراحی، محاسبه و نظارت بر ساختمان‌های تحت پوشش خود اعم از شهری و روستایی را نزد یکی از شرکتهای دارای صلاحیت، بیمه نمایند.

پ- به منظور انجام مطالعات لازم برای کاهش خطرپذیری در برابر زلزله:

۱- شبکه ایستگاههای شتاب‌نگاری و زلزله‌نگاری و پیش‌نشانگرهای زلزله توسعه یابد.

۲- در طی اجرای قانون برنامه استانداردسازی مصالح و روشهای مقاوم‌سازی ساختمانی، به صورت کامل محقق و از تولیدکنندگان و ارائه‌کنندگان مصالح و روشهای مذکور حمایت شود.

قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۰۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی

ماده ۲۸ -

الف - در ماده (۲) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) مصوب ۱۳۸۴/۱۲/۱۵، بعد از عبارت «شرکتهای دولتی» عبارت «و شرکتهای آب و فاضلاب و توزیع برق استانی صرفاً برای اجرای طرحهای عمرانی دولتی و گشایش اعتبارات اسنادی ریالی» اضافه می‌شود.

ب - هرگونه پرداخت توسط خزانه از جمله پرداخت حقوق و مزایای مستمر دستگاههای اجرایی و موارد ضروری یا از محل تنخواه گردان خزانه با رعایت ساز و کار موضوع ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه مصوب ۱۳۵۱ مجاز است.

ج - شرکتهای دولتی و بانکهای موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری که در بودجه کل کشور برای آنها سود ویژه پیش بینی شده است، مکلفند حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) سود پیش بینی شده را هر سال با ساز و کار ماده (۴) این قانون به حساب درآمد عمومی واریز نمایند. شرکتهای دولتی که قسمتی از سهام آنها متعلق به بخش غیردولتی است، به تناسب میزان سهام بخش غیردولتی، مشمول پرداخت وجوه موضوع این بند نمی‌باشند و سهم بخش غیردولتی از پنجاه درصد (۵۰٪) سود ابرازی (سود ویژه) مذکور باید توسط شرکتهای دولتی ذی ربط به سهامداران بخش یاد شده پرداخت شود. وصول مبلغ یاد شده تابع

^۴ - تبصره (۳) ماده (۴۹) اصلاحی ۱۳۸۷/۹/۲۶ و شماره تبصره‌های (۲) و (۳) ماده (۴۹) اصلاحی ۱۳۹۱/۲/۳۰

احکام مربوط و مقرر در قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحات بعدی آن است .
د - اعتبارات هزینه ای و تملک دارایی های سرمایه ای و مالی و کمکها و سایر اعتبارات و ردیفهای مندرج در جداول قوانین بودجه سنواتی به شرح عناوین و ارقام جداول مذکور فقط در حدود وصولی درآمدها و سایر منابع عمومی به شرح عناوین و ارقام مندرج در جداول مربوط قوانین یاد شده براساس مفاد موافقتنامه های متبادله دستگاه با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و در حدود ابلاغ و تخصیص اعتبار از سوی سازمان مذکور ، با رعایت ساز و کار موضوع ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه مصوب ۱۳۵۱ قابل تعهد ، پرداخت و هزینه است .

ه - انجام هرگونه تعهد و پرداخت در اجرای قوانین و مقررات مختلف از جمله ماده (۷۰) قانون محاسبات عمومی کشور بدون رعایت سقف اعتبارات مصوب و الزامات قانون در خصوص محدودیت های تخصیص و نیز شرح عملیات موافقتنامه های متبادله ، ممنوع است .

و - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی موظفند تا پایان تیر ماه هر سال ، شرکتهای دولتی زیانده که ادامه فعالیت آنها در بخش دولتی به دلایل قانونی ضرورت دارد از احصاء و به هیأت وزیران گزارش نمایند . در مورد سایر شرکتهای زیانده با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و با استفاده از اختیارهای قانونی دولت در قالب واگذاری سهام یا انحلال شرکت و واگذاری اسوا ل باقی مانده اقدام می شود .

ز - دستگاههای اجرایی در ایجاد هرگونه تعهد و پرداخت وجه از محل اعتبارات عمومی موظفند موارد زیر را رعایت کنند :

۱ - اولویت واگذاری امور ، وظایف ، مدیریت و تصدی ها به بخش غیردولتی نسبت به هزینه مستقیم اعتبارات عمومی

۲ - اولویت شیوه پرداخت تسهیلات نظیر کمکهای فنی و اعتباری و وجوه اداره شده نسبت به روشهای پرداخت و کمک بلاعوض

ح - ایجاد و تحمیل هرگونه بار مالی مازاد بر ارقام مندرج در قوانین بودجه سنواتی ، توسط دستگاههای اجرایی از جمله دستگاههای مباشر دولت در موارد مختلف از قبیل خرید تضمینی و هزینه های تبعی خرید ، جبران زیان ، تفاوت قیمت ، تنظیم بازار ، یارانه نهاده ها و غیر آن ، ایفای تعهدات خاص ، کالاهای اساسی ، جایزه صادراتی و مانند آن که از اعتبارات عمومی استفاده می شود ، ممنوع است . مسؤولیت اجرای این حکم بر عهده بالاترین مقام دستگاه اجرایی و یا مقامات مجاز و مدیران مالی مربوط است . تخلف از این حکم و سایر موارد ، تعهد زائد بر اعتبار محسوب و مشمول مجازات مربوط می شود .
ط -

۱ - اعتبار طرحهای تملک دارایی های سرمایه ای مندرج در قوانین بودجه سنواتی حداکثر ده درصد (۱۰٪) از محل کاهش اعتبارات سایر طرحهای مندرج در قوانین مذکور با تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و در قالب سقف اعتبار کل طرح قابل افزایش است و عوامل اجرایی طرحهای مذکور با رعایت ماده (۲۲) قانون برنامه و بودجه مصوب ۱۳۵۱ انتخاب می شوند .

۲ - اعتبارات هر یک از ردیفهای متفرقه ، تملک دارایی های مالی و هزینه ای مندرج در قوانین بودجه سنواتی حداکثر ده درصد (۱۰٪) از محل کاهش اعتبارات سایر ردیفهای متفرقه ، اعتبار تملک دارایی های مالی و هزینه ای توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور در سقف بودجه سنواتی کل کشور قابل افزایش است .

۳ - حداکثر نیم درصد (۰/۵٪) از اعتبارات هزینه ای و اختصاصی تخصیص یافته بودجه عمومی دولت ، حداکثر یک درصد (۰/۱٪) از اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای تخصیص یافته بودجه عمومی دولت ، حداکثر بیست و پنج صدم درصد (۰/۲۵٪) از مجموع هزینه های شرکتهای دولتی ، حداکثر نیم درصد (۰/۵٪) از مجموع هزینه های سرمایه ای شرکتهای دولتی و پنجاه درصد (۰/۵۰٪) از اعتبارات هزینه ای و اختصاصی تخصیص یافته توسعه علوم و فناوری و پژوهشهای کاربردی با تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و بدون الزام به رعایت قانون محاسبات عمومی کشور و سایر قوانین و مقررات عمومی کشور و با رعایت « قانون نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی هستند مصوب ۱۳۶۴ » هزینه می شود .

تبصره - اعتبارات موضوع توسعه علوم و فناوری و پژوهشهای کاربردی در چهارچوب سیاستها و اولویت های نقشه جامع علمی کشور هزینه می شود .

ی - دستگاههای اجرایی دارای ردیف در قوانین بودجه سنواتی موظفند تا پایان اردیبهشت هر سال براساس اعتبار ابلاغی اعم از هزینه ای ، مالی و تملک دارایی های سرمایه ای جدید ، متن پیشنهادی موافقتنامه مربوط را براساس الزامات قوانین برنامه های توسعه و قوانین بودجه سنواتی و سایر قوانین و مقررات مربوط در چهارچوب فرمها ، شرایط و دستورالعمل های ابلاغی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ارائه نمایند . سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است در صورت موافقت با متن پیشنهادی ، ظرف مدت پانزده روز نسبت به امضای موافقتنامه و ابلاغ آن اقدام نماید و در صورت عدم موافقت با متن پیشنهادی ، ظرف مدت پانزده روز نسبت به اصلاح و ابلاغ موافقتنامه نهائی که لازم الاجراء است ، به نحوی که مغایر قانون نباشد ، اقدام کند .

تبصره - در خصوص دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی وزارتخانه های علوم ، تحقیقات و فناوری و بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع قانونی ذی ربط می باشند ، برای اعتبارات هزینه ای ، بودجه تفصیلی مورد تأیید هیأت امناء ، ملاک عمل می باشد .

ک - به منظور تأمین منابع ارزی مورد نیاز طرحهای دارای توجیه فنی ، اقتصادی ، مالی و زیست محیطی به شرکتهای دولتی اجازه داده می شود در حدود ارقام مقرر در قوانین بودجه سنواتی حسب مورد نسبت به صدور اوراق صکوک و یا اوراق مشارکت ارزی در بازارهای مالی داخلی و خارجی با رعایت ضوابط بانک مرکزی و در سقف مقرر در قوانین برنامه های توسعه اقدام کنند . صدور اوراق یاد شده منوط به تأیید بانک یاد شده و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور بوده و بازپرداخت و تضمین اصل و سود این اوراق با شرکتهای مربوط است . صدور اوراق مشارکت یا صکوک اسلامی با سود تشویقی منوط به تأیید شورای پول و اعتبار است . در اجرای این بند رعایت ماده (۸۷) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت الزامی است .

تبصره - چنانچه شرکتی که اوراق مذکور را به فروش رسانده است در زمان سررسید به هر دلیلی نتواند تعهدات سررسید شده خود را پردازد ، خزانه داری کل کشور مجاز است معادل تعهدات مذکور را از حساب تمرکز وجوه درآمدی آن شرکت نزد خود برداشت و تعهدات سررسید شده را پرداخت کند .

ل - به دستگاههای اجرایی اعم از مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی اجازه داده می شود اعتباراتی که در پیوست قوانین بودجه سنواتی به منظور تحقق اهداف سرمایه گذاری و توسعه فعالیت بخشهای خصوصی و تعاونی از محل بودجه عمومی و یا منابع داخلی تحت برنامه کمکهای فنی و اعتباری پیش بینی شده است ،

برای پرداخت تسهیلات تلفیقی و یارانه سود تسهیلات به صورت وجوه اداره شده از طریق قرارداد عاملیت در اختیار بانکهای عامل و صندوقهای حمایتی و توسعه ای دولتی قرار دهند. آیین نامه اجرایی این بند مشتمل بر چهارچوب قرارداد عاملیت، شرایط تسهیلات و میزان حمایت در قالب یارانه سود و نحوه تجهیز منابع بانکی و صندوق های مورد اشاره با پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می رسد.

م - به دولت اجازه داده می شود به منظور پیش آگاهی، پیشگیری، امدادسانی، بازسازی و نوسازی مناطق آسیب دیده از حوادث غیرمترقبه از جمله سیل، زلزله، سرمازدگی، تگرگ، طوفان، آتش سوزی، گردو غبار، پیشروی آب دریا، آفتهای فراگیر محصولات کشاورزی و بیماری های همه گیر انسانی و دامی و حیات وحش و مدیریت خشکسالی، تنخواه گردان موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ را به سه درصد (۳٪) و اعتبارات موضوع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۸۷ را به دو درصد (۲٪) افزایش دهد. اعتبارات مذکور با پیشنهاد وزارت کشور و تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور (ظرف مدت ده روز) و تصویب هیأت وزیران قابل هزینه است. از ابتدای سال ۱۳۹۵ بخشی از اعتبارات مذکور به ترتیب و میزانی که در قوانین بودجه سنواتی تعیین می شود به صورت هزینه ای و تملک دارایی های سرمایه ای به جمعیت هلال احمر و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اختصاص می یابد تا در جهت آمادگی و مقابله با حوادث و سوانح هزینه گردد.

ن - تصویب نامه ها، بخشنامه ها و دستورالعمل ها، تغییر تشکیلات، تغییر ضرایب، جداول حقوقی و طبقه بندی مشاغل و افزایش مبنای حقوقی، اعطای مجوز هر نوع استخدام و به کارگیری نیرو و مصوبات هیأت امنای دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که متضمن بار مالی برای دولت و صندوق های بازنشستگی و دستگاههای اجرایی باشد، در صورتی قابل طرح و تصویب و اجراء است که بار مالی ناشی از آن در گذشته محاسبه و در قانون بودجه کل کشور یا منابع داخلی دستگاه اجرایی ذی ربط تأمین شده باشد. اقدام دستگاه اجرایی برخلاف این حکم، تعهد زائد بر اعتبار محسوب می شود.

س - خرید دست اول اوراق مشارکت توسط بانکهای دولتی و شرکتهای و مؤسسات و واحدهای وابسته و تابع آنها ممنوع است.

ع - مبالغی که به هر یک از دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی تحت پوشش وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از محل اعتبارات هزینه ای و تملک دارایی های سرمایه ای ذیل ردیفهای متمرکز پرداخت می شود، پس از ابلاغ به عنوان کمک به سرجمع اعتبارات آنها افزوده می شود تا مطابق شرح عملیات مندرج در موافقتنامه براساس قوانین و مقررات مربوط هزینه کنند.

قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶) مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۲۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی

ماده ۱۲۲ - قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن تنفیذ و قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ و قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ و ماده (۶۶) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۷/۷/۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی به عنوان بخشی از این قانون در طول اجرای قانون برنامه حاکم بوده و با لحاظ موارد زیر اعمال می گردد:

الف - بر احکام این قانون ، حکم ماده (۱) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب سال ۱۳۹۵ حاکم است .

ب - حکم ماده (۱۶) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور در طول اجرای قانون برنامه ششم توسعه بر قانون مالیات های مستقیم مصوب ۳ / ۱۲ / ۱۳۶۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن حاکم است.